

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

„Затверджую”

Директор коледжу

В.В. Овчарук

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для навчання за освітнім ступенем бакалавр
за спеціальністю 073 Менеджмент

Укладачі: Савіцький А.В.

 Павлова М.Б.

Розглянуто та схвалено на засіданні
кафедри менеджменту
Протокол № 4 від 25. 11. 2021 р.
Завідувач кафедри А.В. Савіцький

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета програми вступних випробувань для здобуття ступеня бакалавр за спеціальністю «Менеджмент» – виявити рівень засвоєння знань та вмінь, визначених галузевими стандартами вищої освіти для молодших спеціалістів, молодших бакалаврів, фахових молодших бакалаврів, що навчалися за спеціальностями «Економіка» та «Менеджмент».

Вступні випробування проводяться у письмовій формі, в підготовленій для проведення іспиту аудиторії. Екзаменаційні білети сформовані з питань тем, поданих у цій програмі.

На вступні випробування виносяться основні питання з таких базових дисциплін:

- менеджмент;
- економіка підприємства.

Зміст тем дисципліни МЕНЕДЖМЕНТ

Тема 1 Основи теорії менеджменту

Категорії, закони, принципи менеджменту. Менеджер. Управлінські ролі та якості менеджера. Рівні управління.

Сутність і роль менеджменту в діяльності людини. Історичні етапи розвитку науки про менеджмент.

Етапи розвитку менеджменту в світі. Школи науки управління у процесі виробництва. Школи науки управління на засадах розвитку людських стосунків. Розвиток науки управління в Україні.

Тема 2 Організація, як об'єкт управління

Класифікація організацій. Риси організації, умови успішної діяльності. Класифікація факторів впливу на організацію: внутрішніх, зовнішніх, міжнародних. Життєвий цикл організації.

Загальні параметри організації. Внутрішнє середовище організації та групова динаміка.

Людина, як головний елемент внутрішнього середовища фірми. Сутність і структура колективу.

Тема 3 Принципи та методи менеджменту

Принципи управління. Загальні та організаційні принципи управління. Класифікація методів менеджменту. Технологічні, соціально-психологічні, адміністративні методи менеджменту. Особлива роль адміністративних методів менеджменту.

Види технологій виробничої системи і їхній взаємозв'язок. Методи менеджменту як складова частина технології. Забезпечення функціонування технології менеджменту.

Тема 4 Загальні функції менеджменту

Функція планування і цілепокладання в системі менеджменту.

Види планування. Цілі і принципи планування. Стратегія планування: етапи, місія, цілі організації, складові позиції організації. Зміст і роль побудови цілей в процесі планування. Класифікація стратегій. Оперативне планування. Тактичне планування. Етапи поточного планування.

Функція організування та організаційні структури управління. Сутність організаційної діяльності на підприємстві. Цілі та принципи функції організування. Категорії повноваження, відповідальність, делегування повноважень. Елементи організаційної структури управління (ОСУ). Класифікація ОСУ. Структура апарату управління, її складові частини і призначення. Відмінні риси структур.

Мотивування, як загальна функція менеджменту. Класифікація теорій мотивування: змістовні та процесійні теорії. Принципи матеріального стимулювання. Форми і системи матеріального і морального стимулювання.

Контролювання, як загальна функція менеджменту. Завдання і цілі контролю. Класифікація видів контролю. Етапи процесу контролю. Властивості та заходи підвищення ефективності контролю. Принципи контролювання. Організація і здійснення процесу контролювання.

Функція аналізу у процесах менеджменту. Сутність і призначення аналізу в системі менеджменту. Види і принципи і цілі функції аналізу. Зміст роботи функції аналізу.

Функція регулювання, як загальна функція менеджменту. Сутність і призначення функції регулювання. Зміст і місце функції регулювання у процесі управління. Процесуальний погляд на функцію регулювання. Модель регулювання діяльності організації. Характеристика процесів регулювання.

Тема 5 Інформація та комунікації у менеджменті.

Класифікація комунікацій. Класифікація інформації. Класифікація документації групи графічних засобів. Складові елементи та етапи комунікаційного процесу

Управлінська інформація в організації. Комунікації та організаційна структура управління. Комунікації і делегування повноважень. Культура підприємства і процес комунікацій.

Тема 6 Процес прийняття управлінських рішень

Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Етапи процесу розробки раціональних управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес управлінських рішень.

Природа процесу прийняття рішень, організація ухвалення рішення і введення його в дію Підходи до оптимізації управлінських рішень.

Тема 7 Керівництво та лідерство в організації.

Керівництво, лідерство, влада, вплив. Форми влади і впливу. Поняття та загальна характеристика. Теорії керівництва.

Поняття, типи, причини, методи вирішення конфліктів та стресів. Модель конфлікту, як процесу. Класифікація конфліктів. Етапи та форми перебігу конфлікту. Фактори які зумовлюють стреси. Види стресів. Методи усунення стресів Управління організаційними змінами.

Тема 8 Ефективність менеджменту організації.

Значення ефективності, її концепції. Економічна, організаційна ефективність менеджменту. Підходи до оцінювання ефективності управління. Оцінювання системи менеджменту в цілому

Список рекомендованої літератури

1. Менеджмент : навч. посіб. / Муромець Н.Є., Мирошніченко Ю.В., Корсаков Д. О.; Харків. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. Харків: Мезіна В.В., 2017. 322 с.
2. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Марта Оліховська, Любов Лелик, Володимир Оліховський; Львів. ін-т приват. акціонер. т-ва "ВНЗ "Міжрегіон. Акад. упр. персоналом", Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Ліга-Прес, 2018. 370 с.
3. Менеджмент організацій: теорія та практика: навч. посіб. / Л.Ф. Кожушко, Т.О. Кузнецова; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне: НУВГП, 2016. 396 с.
4. Менеджмент: навч. посіб. для екон. спец. закл. вищ. освіти. [Н. С. Краснокутська та ін.]; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків: Друкарня Мадрид, 2019. 230 с.
5. Менеджмент: навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Менеджмент" / Д. Т. Бікулов [та ін.]; Запоріж. нац. ун-т. Запоріжжя: Запоріж. нац. ун-т, 2017. 359 с.
6. Менеджмент: навч. посібник. [колективне видання]; за заг. ред. І.О. Александрова. Одеса: Астропринт, 2015. 388 с.
7. Назарчук Т. В. Менеджмент організацій [Текст]: Навчальний посібник. / Т. В. Назарчук, О. М. Косіюк – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 560 с
8. Організаційна поведінка. Аспекти ефективного підприємництва / [П. Д. Дудкін, О. Б. Мосій, О. М. Владимир та ін.]. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2015. – 252 с.

Економіка підприємства

Тема 1 Підприємство як суб'єкт господарювання

Визначення, цілі та напрями діяльності підприємства.

Поняття підприємства, як організаційно відокремленої та економічно самостійної первинної ланки виробничої сфери. Головні напрями діяльності підприємства (маркетингова, інноваційна, виробнича, економічна та соціальна діяльність; після продажний сервіс).

Класифікація підприємств та характеристика їх видів. Економічні особливості різних видів підприємств.

Тема 2 Персонал підприємства, продуктивність праці

Поняття, класифікація і структура персоналу підприємства. Категорії персоналу підприємств (керівники, спеціалісти, службовці, робітники). Поділ персоналу за професіями, спеціальностями і кваліфікацією. Визначення чисельності окремих категорій працівників. Розробка балансу робочого часу. Плинність персоналу та її характеристика. Принципи формування трудових ресурсів. Основні завдання управління трудовими ресурсами на підприємстві. Фактори, що впливають на формування трудових ресурсів.

Продуктивність праці робітників: поняття та методи оцінки. Фактори, що впливають на продуктивність праці та їх класифікація. Основні напрямки підвищення продуктивності праці та ефективності персоналу підприємства.

Тема 3 Основні засоби

Характеристика матеріальних активів (основних засобів та іншого майна). Виробничі фонди підприємства. Поділ виробничих фондів на основні та оборотні: відмінні ознаки і сутнісна характеристика.

Оцінка, класифікація і структура основних засобів. Оцінка основних засобів: первісна відновна, залишкова.

Спрацювання, амортизація і відтворення основних засобів. Характеристика процесу відтворення основних засобів. Фізичне (матеріальне) та економічне спрацювання основних засобів.

Структура, нормування і використання оборотних засобів підприємства. Показники та шляхи кращого використання матеріальних ресурсів. Сучасна політика ресурсозбереження та ефективність їх здійснення.

Тема 4 Нематеріальні ресурси та активи

Нематеріальні ресурси. Поняття і види нематеріальних ресурсів підприємства, їхній вплив на конкурентоспроможність його продукції на ринку. Характеристика об'єктів промислової власності: винаходів, промислових зразків, корисних моделей, товарних знаків і знаків обслуговування. Інформація, як особливий суспільний ресурс.

Нематеріальні активи. Поняття та елементний склад нематеріальних активів (патенти на право виключного користування об'єктами власності, авторське право, право на користування іншими нематеріальними ресурсами у формі ліцензії тощо). Оцінка і строки зношування (старіння) нематеріальних активів підприємства.

Тема 5 Оборотні кошти підприємства

Загальна характеристика і нормування. Сутнісна характеристика оборотних коштів. Обслуговування оборотними коштами сфер виробництва та обігу. Функціональна та елементна структура оборотних коштів (аналітичний, коефіцієнтний, прямого розрахунку). Обчислення нормативів оборотних коштів у

виробничих запасах, незавершеному виробництві, витратах майбутніх періодів, залишках готової продукції. Визначення загального нормативу оборотних коштів для підприємства.

Тема 6 Інвестиційні ресурси

Поняття, склад і структура інвестицій. Сутнісна характеристика інвестицій. Функціонально-елементний склад інвестицій підприємства. Внутрішні та зовнішні джерела інвестування. Різновид та структура капітальних вкладень, тенденції її зміни у часі.

Тема 7 Техніко-технологічна база виробництва

Характеристика техніко-технологічної бази виробництва. Поняття і значення техніко-технологічної бази виробництва. Складники техніко-технологічної бази, можливі та ефективні шляхи її формування на підприємстві.

Організаційно-економічне управління технічним розвитком підприємства. Змістова характеристика і форми технічного розвитку підприємства (технічне переозброєння: модернізація, капітальний ремонт і заміна діючого устаткування).

Тема 8 Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції

Загальна характеристика продукції (послуг). Класифікація продукції за економічним призначенням. Показники обсягу продукції (послуг): натуральні та вартісні. Товарна, валова і чиста продукція. Обсяг реалізованої продукції (продажу).

Поняття виробничої програми та правила її розробки. Особливості та складові елементи формування виробничої програми.

Матеріально-технічне забезпечення виробництва. Характеристика матеріально-технічного забезпечення виробництва. Форми і системи матеріально-технічного забезпечення.

Якість і конкурентоспроможність продукції (послуг). Якість продукції, як економічна категорія. Показники якості продукції та її характеристика. Методи оцінки якості продукції. Поняття і визначення рівня конкурентоспроможності продукції, її характеристика.

Тема 9 Мотивація та оплата праці

Мотивація трудової діяльності працівників. Класифікація методів мотивації.

Поняття оплати праці. Основна заробітна плата і додаткова оплата праці. Основні функції заробітної плати (відтворювальна, стимулювальна, регулювальна, соціальна) та їх реалізація. Застосування форм і систем оплати праці робітників. Доплата і надбавки до заробітної плати та організація преміювання персоналу. Класифікація доплат до заробітної плати. Сутність і види надбавок. Основні принципи формування системи преміювання персоналу.

Тема 10 Витрати підприємства і ціни на продукцію

Поточні витрати на продукування виробів, їх класифікація і структура. Зміст і методика обчислення кошторису виробництва. Розрахунки кошторису виробництва за окремими економічними елементами.

Ціни на продукцію: сутнісна характеристика, види, методи встановлення і регулювання. Поняття, роль і функції ціни у ринковій економіці. Види цін (тарифів) і сфери їх застосування. Методи встановлення ціни: собівартість плюс прибуток; забезпечення фіксованої величини прибутку; за рівнем поточних цін (конкуренції); за рівнем попиту тощо.

Тема 11 Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності

Загальна характеристика фінансової діяльності підприємства. Фінансовий план підприємства.

Місце доходів у системі показників, що характеризують стан та розвиток підприємства. Резерви підвищення доходів. Сутність та функції прибутку, його значення в діяльності підприємства, джерела утворення. Види та класифікація прибутку.

Рентабельність ресурсів і продукції. Показники прибутку та рентабельності, фактори, що впливають на рентабельність діяльності підприємства.

Тема 12 Економічна безпека підприємства

Змістово-технологічна характеристика економічної безпеки підприємства. Джерела негативного впливу на економічну безпеку підприємства. Головна мета й основні функціональні цілі економічної безпеки підприємства. Аналітична оцінка рівня економічної безпеки підприємства і її складові. Служба безпеки підприємства. Основні напрями організації економічної безпеки за окремими функціональними складовими.

Тема 13 Реструктуризація і санація (фінансове оздоровлення) підприємств

Необхідність і суть реструктуризації підприємства. Мета реструктуризації. Зовнішні і внутрішні причини реструктуризації. Види реструктуризації, їх характеристика. Бізнес-план реструктуризації підприємства. Способи реструктуризації підприємства. Оцінка результатів реструктуризації. Суть процесу санації. Класична модель санації. Бізнес-план санації підприємства. Види санації підприємства. Фінансування санаційних заходів.

Тема 14 Банкрутство і ліквідація підприємств

Банкрутство підприємств як економічне явище. Сутнісна характеристика банкрутства підприємства. Чинники, що спричиняють банкрутство фірми.

Загальна характеристика процесу організації ліквідації (припинення діяльності) збанкрутілого суб'єкта господарювання. Форми ліквідації підприємств (організацій) – банкрутів: фізичне припинення діяльності, розпродаж майна “з молотка”, перепрофілювання діяльності зі зміною власника тощо.

Список рекомендованої літератури

1. Бандурка О.М., Ковальов Є.В., Садиков М.А., Маковоз О.С. Економіка підприємства: навч. посібник / за ред. О.М. Бандурки. Харків: ХНУВС. 2017. 192 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор–Видавництво, 2016. 378 с.
3. Економіка підприємства: навч. посіб. / [І. М. Посохов, В. Г. Дюжев, С. В. Сусліков, К. О. Тимофєєва] ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. «Харків. Політехн. ін-т». – Харків: НТУ «ХП», 2016. – 380 с
4. Ситник Й.С. Економіка підприємства: Навчальний посібник. – Львів: 2017. – 110 с.
5. Швиданенко Г.О. Економіка підприємства: підручник / [Г. О. Швиданенко, К. С. Бойченко, В. Г. Васильков, А. І. Дмитренко та ін.]; за заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко. - 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : КНЕУ, 2018. – 551 с.
6. Яркіна Н.М. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н.М.Яркіна – Київ: Ліра-К, 2015. – 498 с.

Критерії оцінювання знань

Фахове вступне випробування проводиться у письмовій формі.

Тривалість – 1 год. (60 хв).

Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Апеляції на результати вступних випробувань, проведених коледжем, розглядає апеляційна комісія згідно положення Про апеляційну комісію.